

Centrālās statistikas pārvaldes (Pārvalde)

apsekojuma mērķis, tiesiskais pamatojums un iegūto datu izmantošana

“Ceļotāju apsekojums (Uzņemtajiem ārzemju viesiem, kuri Latvijā uzturējās mazāk nekā 24 stundas)” (B - 2)

- Kāpēc nepieciešams sniegt datus un kādam nolūkam izmanto oficiālo statistiku?
- Kāds ir tiesiskais pamats oficiālās statistikas nodrošināšanai?
- Kur ir noteikts pienākums iesniegt datus?
- Vai Pārvalde izmanto administratīvajos datu avotos (piemēram, valsts reģistros) pieejamo informāciju?
- Kam ir jāiesniedz dati?
- Kur publicē oficiālo statistiku?
- Kas ir galvenie oficiālās statistikas lietotāji?
- Vai Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti?
- Vai Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu?

➤ Kāpēc nepieciešams sniegt datus un kādam nolūkam izmanto oficiālo statistiku?

Pārvalde lūdz iesniegt datus, lai nodrošinātu lietotāju vajadzības, kas definētas [Oficiālās statistikas programmas](#) pielikuma 1. punktā (Nacionālo kontu sistēma) un 25. punktā (Tūrisma statistika).

Apsekojuma mērķis ir iegūt informāciju par ceļotāju vecumu un dzimumu; valsti, kurā dzīvo ārvalstu ceļotājs; ceļojuma mērķi un izdevumiem ceļojuma laikā. Dati par robežšķērsošanu apkopoti, balstoties uz informāciju, kas iegūta no robežšķērsojošo personu apsekojuma, aptaujājot ārvalstu ceļotājus vecumā no 15 gadiem, kuri dodas prom no Latvijas.

Reizi ceturksnī apsekojums notiek robežkontroles punktos ar Krieviju un Baltkrieviju, tālsatiksmes vilcienos un Rīgas Pasažieru terminālī. Starptautiskajā lidostā "Rīga" apsekojums notiek divas līdz trīs reizes nedēļā nepārtraukti visu gadu.

Apsekojumā iegūtie dati tiek izmantoti Latvijas Bankas Latvijas Maksājumu bilances "Braucieni" pozīcijas aprēķināšanā, kā arī kopējai statistikai par ārvalstu ceļotājiem Latvijā.

➤ Kāds ir tiesiskais pamats oficiālās statistikas nodrošināšanai?

Oficiālo statistiku nodrošina, lai izpildītu šo tiesību aktu:

- Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 12. janvāra Regulu (ES) Nr. 184/2005 par Kopienas statistiku attiecībā uz maksājuma bilanci, starptautisko pakalpojumu tirdzniecību un ārvalstu tiešajiem ieguldījumiem.

➤ Kur ir noteikts pienākums iesniegt datus?

Pienākums iesniegt datus izriet no [Statistikas likuma 14. panta pirmās daļas](#), kurā noteikts, ka Pārvaldei ir tiesības pieprasīt, lai respondents sagatavo un sniedz datus par statistisko vienību, arī ierobežotas pieejamības informāciju, lai nodrošinātu oficiālo statistiku. Respondents statistikas iestādei tās noteiktajā termiņā, formā un apjomā sniedz patiesus datus. Pēc statistikas iestādes pieprasījuma respondents sniedz rakstveida vai mutvārdu paskaidrojumus par šiem datiem.

➤ Vai Pārvalde izmanto administratīvajos datu avotos (piemēram, valsts reģistros) pieejamo informāciju?

- Valsts robežsardze: dati par robežšķērsotāju plūsmu;
- Starptautiskā lidosta "Rīga": dati par izbraucošo pasažieru plūsmu;
- Rīgas pasažieru osta: dati par izbraucošo pasažieru plūsmu.

➤ Kam ir jāiesniedz dati?

Divpakāpju stratificētā izlase. Stratifikācija veikta pēc robežu veida - lidosta, osta, ne-Šengenas autocelji, dzelzceļš. Izlases vienību atlases process tiek sistematizēts pēc kalendārās nedēļas.

Izlases kopējais apjoms ir 12 tūkst. respondenti gadā. Tiek intervēti izbraucošie ārvalstu viesi, kuri šķērso Latvijas valsts robežu.

Izlases izveidošanas standarts:

- Izlases apjoms un tajā ietveramās nozares izriet no [Ministru kabineta 2016. gada 20. decembra noteikumiem Nr. 812](#) "Oficiālās statistikas veidlapu paraugu apstiprināšanas un veidlapu aizpildīšanas un iesniegšanas noteikumi".

➤ Kur publicē oficiālo statistiku?

- Oficiālās statistikas portālā:
 - [Ārvalstu ceļotāji](#)

➤ Kas ir galvenie oficiālās statistikas lietotāji?

- Latvijas Bankas [gada biļetens "Latvijas Maksājumu Bilance"](#)

- Ekonomikas ministrijas [Latvijas tūrisma attīstības rīcības plāns 2021. – 2027. gadam](#)
- Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija ([OECD](#))
- Pasaules Tūrisma organizācija ([UNWTO](#))

Vai Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti?

Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti. Pārvaldes nodarbinātajiem aizliegts izpaust datus un citu ierobežotas pieejamības informāciju, kas viņiem kļuvusi zināma, pildot dienesta vai darba pienākumus. Tas attiecas arī uz personām, kuras uz laiku ir iesaistītas oficiālās statistikas nodrošināšanā vai ar kurām izbeigtas darba vai dienesta tiesiskās attiecības.

Pārvalde veic nepieciešamās darbības, lai novērstu neatļautu piekļuvi datiem, to sagrozīšanu vai izplatīšanu, nejaušu vai neatļautu iznīcināšanu.

No respondentiem iegūtos datus izmanto oficiālās statistikas nodrošināšanai, tas nozīmē, ka datus, kas primāri iegūti statistikas nodrošināšanai, nedrīkst izmantot civilprocesā, administratīvajā procesā, kriminālprocesā vai komercdarbībā.

Vai Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu?

Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu.

Pārvalde pieprasa un apstrādā datus saskaņā ar [Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regulas \(ES\) 2016/679](#) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK 6. panta 1. punkta c) un e) apakšpunktu un 89. panta 1. un 2. punktu normatīvajos aktos noteikto uzdevumu izpildei vai sabiedrības interesēs.

Vairāk par informācijas drošību un datu aizsardzību var atrast Pārvaldes mājaslapā: <https://www.csp.gov.lv/lv/informacijas-drosiba-un-datu-aizsardziba>.